

Ympäristö- ja elintarviketalouden valintakoe 24.5.2024

Osa 1

Ennakkomateriaaliin perustuvat monivalintatehtävät (0–30 pistettä)

Vastaa tehtäviin 1.1–1.20 ennakkomateriaalin FAO (2023) *The State of Food and Agriculture 2023 – Revealing the true cost of food to transform agrifood systems* perusteella.

Vastaa tehtäviin 1.1–1.10 ennakkomateriaalin FAO (2023) *The State of Food and Agriculture 2023 – Revealing the true cost of food to transform agrifood systems* perusteella. Vain yksi vaihtoehto kustakin monivalintatehtävästä on oikein. Oikeasta vastauksesta saa 1,5 pistettä ja väärästä vastauksesta yhden miinuspisteen. Jos jätät vastaamatta, et saa kysymyksestä pisteitä.

Laskin

Tässä osiossa on käytössä funktiolaskin, jonka voi avata oikeassa reunassa olevasta Laskin-painikkeesta. Laskimen voi piilottaa painamalla avatun laskimen vasemmassa reunassa olevaa x-merkkiä. Laskimen piilottaminen ei hävitä laskimen näytöllä olevaa laskutoimitusta. Laskutoimitukset saa osin syötettyä myös näppäimistöltä.

Tehtävä 1.1.

Raportissa mainitaan erilaisia markkinoiden, instituutioiden ja politiikan epäonnistumisen muotoja. Mikä seuraavista **ei pidä** paikkaansa?

1	1.5	Huonosti määritellyt omistusoikeudet (engl. property rights) johtavat yleensä resurssien liian vähäiseen käyttöön. (oikea vastaus)
2	-1	Julkishyödykkeitä (engl. public goods) tuotetaan markkinoilla yleensä liian vähän.
3	-1	Vapaamatkustamalla (engl. free-riding) viljelijä voi hyötyä muiden tekemästä työstä osallistumatta itse toiminnan kustannuksiin.
4	-1	Toimija, jolla on markkinavoimaa (engl. market power), voi manipuloida tuotteen tai panoksen hintaa ja aiheuttaa näin taloudellisia menetyksiä muille toimijoille.
–	0	Ei vastausta

Tehtävä 1.2.

Luonto-, inhimillisen, sosiaalisen ja tuotetun pääoman (engl. natural, human, social and produced capital) mittaaminen (engl. quantification) osana piilokustannusten laskentaa. Mikä seuraavista pitää paikkansa?

1	-1	Kaikki inhimillisen pääoman osa-alueet on helppo mitata.
2	-1	Kaikkien luontopääoman osa-alueiden mittaaminen on erittäin vaikeaa.
3	1.5	Sosiaalisen pääoman eri osa-alueiden mittaamisen helppous vaihtelee huomattavasti. (oikea vastaus)
4	-1	Inhimillisen pääoman osa-alueiden mittaaminen on helpompaa verrattuna tuotetun pääoman osa-alueiden mittaamiseen.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.3.

Julkisen vallan antama tuki vuosina 2013–2018 eri tulotasojen maissa. Mikä seuraavista pitää paikkansa?

1	-1	Alimman tulotason maissa julkisen vallan antaman tuen osuus tuotannon arvosta oli suurempi kuin millään muulla tulotasolla.
2	-1	Kahden korkeimman tulotason maissa suurin osa tuottajille suunnatuista tuista oli kytketty irti tuotannosta (engl. decoupled).
3	1.5	Kuluttajille suunnattujen tukien osuus tuotannon arvosta oli kaikkein suurin korkeimman tulotason maissa. (oikea vastaus)
4	-1	Julkisen vallan antaman tuen osuus ei millään tulotasolla ylittänyt viidesosaa tuotannon arvosta.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.4.

Termi piilokustannukset (engl. hidden costs) viittaa piileviin nettokustannuksiin. Kuinka piilohyötyjä voidaan kuvata?

1	-1	Positiivisina piilokustannuksina
2	-1	Positiivisina kustannuksina
3	1.5	Negatiivisina piilokustannuksina (oikea vastaus)
4	-1	Negatiivisina kustannuksina
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.5.

Maatalouden ulkoisvaikutusten vaikutussuhteen AEIR:n (engl. agricultural externalities impact ratio) arvioidaan maailmanlaajuisesti olevan 0,31. Tämä tarkoittaa, että jokainen maatalouden arvonlisäyksen dollari tuottaa

1	-1	noin 3,1 dollaria piilokustannuksia.
2	1.5	noin 31 senttiä piilokustannuksia. (oikea vastaus)
3	-1	noin 31 dollaria kustannuksia.
4	-1	noin 31 senttiä kustannuksia.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.6.

Raportissa kuvataan nelivaiheinen kohdennettujen arviointien (engl. targeted assessments) prosessi. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

1	-1	Ensimmäisessä vaiheessa tehdään investointipäätökset.
2	-1	Toisessa vaiheessa korvataan yksityiskohtaiset paikkatiedot yleisemmällä kansainvälisellä ja kansallisella tiedolla.
3	1.5	Kolmannessa vaiheessa voidaan vertailla eri toimenpiteistä saatavia hyötyjä esimerkiksi kustannus-hyötyanalyysin avulla. (oikea vastaus)
4	-1	Neljännän vaiheen tavoite on tunnistaa keskeisimmät ongelmakohdat sekä kestävyyyteen liittyvät kysymykset.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.7.

True Cost Accounting (TCA) -menetelmä. Mikä seuraavista pitää paikkansa?

1	-1	TCA on menetelmä, joka on tarkoitettu vain yrityksen kirjanpitoa ja rahoitusta hoitavien tahojen käyttöön.
2	-1	TCA on standardoitu menetelmä ja siksi se estää yrityksiä jakamasta virheellistä tietoa toimintansa kestävydestä.
3	1.5	TCA:n avulla yrityksen on mahdollista arvioida esimerkiksi toimittajiensa suorituskykyä erilaisten kestävyyskriteerien kautta. (oikea vastaus)
4	-1	TCA on tarkoitettu käytettäväksi vain maatalous- ja elintarvikeyrityksissä (engl. agrifood businesses) ja siksi rahoituslaitokset, kuten pankit ja vakuutusyhtiöt, eivät voi hyödyntää sitä.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.8.

Mikä seuraavista TCA-menetelmän (True Cost Accounting) politiikka- ja skenaarioanalyyssejä käsittelevistä väitteistä pitää paikkansa?

1	-1	Skenaarioanalyysi ei ole välttämätön silloin, kun TCA-menetelmää sovelletaan julkisiin investointeihin.
2	-1	Skenaarioanalyysin tavoite on selvittää ainoastaan, mitä tapahtuu, jos toimiin ryhdytään.
3	1.5	Politiikka-analyysissa arvioidaan ja vertaillaan skenaarioanalyysiin pohjautuen erilaisia toimintavaihtoehtoja sekä niiden mahdollisuuksia poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. (oikea vastaus)
4	-1	Kustannus-hyötyanalyysia (engl. cost-benefit analysis), kustannus-vaikuttavuusanalyysia (engl. cost-effectiveness analysis) ja monikriteerianalyysia (engl. multicriteria analysis) hyödynnetään ainoastaan seurannan ja arvioinnin (engl. monitoring and evaluation) vaiheessa.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.9.

Kuinka paljon yksityistä pääomaa sijoitetaan maatalous- ja elintarvikejärjestelmiin (engl. agrifood systems) maailmanlaajuisesti?

1	1.5	Jopa 9000 miljardia (engl. 9 trillion) Yhdysvaltain dollaria vuodessa (oikea vastaus)
2	-1	Vähän alle 700 miljardia (engl. 0.7 trillion) Yhdysvaltain dollaria vuodessa
3	-1	Vähän yli 9 miljardia (engl. 0.009 trillion) Yhdysvaltain dollaria vuodessa
4	-1	Noin 5000 miljardia (engl. 5 trillion) Yhdysvaltain dollaria vuodessa
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.10.

Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa Euroopan kuluttajajärjestön (engl. The European Consumer Organisation) tekemän tutkimuksen mukaan?

1	1.5	Yli puolet EU:n kuluttajista kokee huolta ympäristöstä (engl. environmental concerns). (oikea vastaus)
2	-1	Huolet ympäristöstä (engl. environmental concerns) eivät juurikaan vaikuta EU:n kuluttajiin, joten ruokailutottumusten muuttamista ei koeta ajankohtaisena.
3	-1	Alle puolet EU:n kuluttajista kokee huolta ympäristöstä (engl. environmental concerns) ja joka viides on valmis muuttamaan ruokailutottumuksiaan.
4	-1	Alle kolmasosa EU:n kuluttajista kokee huolta ympäristöstä (engl. environmental concerns).
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Vastaa tehtäviin 1.11–1.20 ennakkomateriaalin FAO (2023) *The State of Food and Agriculture 2023 – Revealing the true cost of food to transform agrifood systems* perusteella. Tehtävissä on kaksi vaihtoehtoa ja toinen vaihtoehtoista pitää paikkansa. Oikeasta vastauksesta saa 1,5 pistettä ja väärästä vastauksesta yhden miinus pisteen. Jos jätät vastaamatta, et saa kysymyksestä pisteitä.

Tehtävä 1.11. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Piilokustannukset voivat olla positiivisia tai negatiivisia ja ne huomioidaan bruttokansantuotteen laskennassa.

1	-1	Kyllä
2	1.5	Ei (oikea vastaus)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.12. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

TCA (True Cost Accounting) on holistinen menetelmä, jolla voidaan mitata ja arvioida maatalous- ja elintarvikejärjestelmän (engl. agrifood system) vaikutuksia mm. ympäristöön, terveyteen ja talouteen.

1	1.5	Kyllä (oikea vastaus)
2	-1	Ei
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.13. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Elintarvikkeiden aineettomat arvot, kuten maatalous- ja elintarvikejärjestelmiin (engl. agrifood systems) liittyvä kulttuuri-identiteetti, tunnistetaan tärkeiksi, vaikka niihin liittyviä hyötyjä ei olisikaan muutettu rahamääräisiksi.

1	1.5	Kyllä (oikea vastaus)
2	-1	Ei
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.14. Pitääkö seuraava paikkansa?

Korkeimman tulotason maiden keskimääräinen henkilö (engl. average person) tuottaa lähes kaksinkertaiset terveyteen kohdistuvat piilokustannukset verrattuna toiseksi korkeimman tulotason maiden keskimääräiseen henkilöön. Tärkeimpänä syynä ovat epäterveellisten ruokavalioiden aiheuttamat tuottavuuden menetykset. Nämä ovat kaksinkertaiset, mikä johtuu korkeammasta työn tuottavuudesta henkilöä kohti korkeimman tulotason maissa.

1	1.5	Kyllä (oikea vastaus)
2	-1	Ei
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.15. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Ympäristöön kohdistuvat piilokustannukset ovat suurimmat korkeimman tulotason maissa.

1	-1	Kyllä
2	1.5	Ei (oikea vastaus)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.16. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

TEEBAgriFood Evaluation Frameworkin osallisuus-periaatteen (engl. inclusiveness) mukaan kaikki piilokustannukset ja -hyödyt tulisi mitata rahallisesti, jotta arviointi olisi mahdollisimman luotettava.

1	-1	Kyllä
2	1.5	Ei (oikea vastaus)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.17. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Kaksoisolennaisuuden (engl. double materiality) periaatteella viitataan siihen, että yrityksen tulee huomioida ympäristön vaikutukset toimintaansa, mutta myös toimintojensa vaikutukset ympäristöön.

1	1.5	Kyllä (oikea vastaus)
2	-1	Ei
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.18. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Kuluttajille suunnatut tuet muodostavat tällä hetkellä erittäin pienen osan maatalouden ja elintarvikkeiden julkisesta tuesta, huolimatta niiden potentiaalista edistää terveellisiä ruokavalioita.

1	1.5	Kyllä (oikea vastaus)
2	-1	Ei
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.19. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Maatalous- ja elintarvikeyritykset (engl. agrifood businesses) eivät juurikaan käytä markkinointia vaikuttamaan kuluttajien valintoihin.

1	-1	Kyllä
2	1.5	Ei (oikea vastaus)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Tehtävä 1.20. Pitääkö seuraava väite paikkansa?

Tutkimus- ja kehitystyö (engl. research and development, R&D) ei ole tärkeää maatalous- ja elintarvikejärjestelmien siirtymässä (engl. agrifood systems transformation).

1	-1	Kyllä
2	1.5	Ei (oikea vastaus)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Osa 2

Kokeessa jaettavaan aineistoon perustuvat tehtävät (0–30 pistettä)

Liite 1: FAO. 2023. *The State of Food and Agriculture 2023 – Revealing the true cost of food to transform agrifood systems*. Rome. Figures 7 and 8, page 37.

Liite 2: Aschemann-Witzel, J., Gantriis, R.F., Fraga, P. & Perez-Cueto, J.A. 2021. Plant-based food and protein trend from a business perspective: markets, consumers, and the challenges and opportunities in the future. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 61(18): 3119-3128.

Tutustu koetilanteessa jaettuun aineistoon. Vastaa tehtävään 2.1 (kysymykset a–b) kuvioden 7 ja 8 (FAO, 2023) perusteella ja tehtävään 2.2 (kysymykset a–d) tutkimusartikkelin (Aschemann-Witzel ym. 2021) perusteella.

Kunkin vastauksen tulee koostua kokonaisista virkkeistä. Vastausten pitää mahtua niille varattuun tilaan.

Älä kirjoita vaihtoehtoisia vastauksia. Jos kirjoitat vaihtoehtoisia vastauksia, arvostelussa huomioidaan vain vastaus, josta saat vähiten pisteitä.

Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.

Kirjoita vastauksesi suomeksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.

Tehtävästä 2.1 (kysymykset a–b) voit saada enintään 5 pistettä kysymystä kohden eli yhteensä 10 pistettä. Vastausta pisteytettäessä otetaan huomioon asiatiedot ja niiden virheettömyys sekä vastauksen kieliasu (rakenne, johdonmukaisuus ja oikeakielisyys). Kokonaisten virkkeiden muodossa olevista asiatiedoista voit saada enintään 9 pistettä. Selkeästä rakenteesta, johdonmukaisuudesta ja oikeakielisyydestä voit saada enintään yhden pisteen.

Tehtävästä 2.2 (kysymykset a–d) voit saada enintään 5 pistettä kysymystä kohden eli yhteensä enintään 20 pistettä. Vastauksia pisteytettäessä otetaan huomioon asiatiedot ja niiden virheettömyys sekä vastauksen kieliasu (rakenne, johdonmukaisuus ja oikeakielisyys). Kokonaisten virkkeiden muodossa olevista asiatiedoista voit saada enintään 18 pistettä. Selkeästä rakenteesta, johdonmukaisuudesta ja oikeakielisyydestä voit saada enintään kaksi pistettä.

Sanasto Tehtävään 2.1 (kysymykset a–b):

low income = alhainen tulotaso

lower-middle income = alemman keskitason tulotaso

upper-middle income = ylemmän keskitason tulotaso

high income = korkea tulotaso

hidden cost = piilokustannus

GDP = BKT (bruttokansantuote)

per capita = asukasta kohden

PPP = purchasing power parity = ostovoimapariteetti

Laskin

Tässä osiossa on käytössä funktiolaskin, jonka voi avata oikeassa reunassa olevasta Laskin-painikkeesta. Laskimen voi piilottaa painamalla avatun laskimen vasemmassa reunassa olevaa x-merkkiä. Laskimen piilottaminen ei hävitä laskimen näytöllä olevaa laskutoimitusta. Laskutoimitukset saa osin syötettyä myös näppäimistöltä.

Tehtävä 2.1. a) Perustele kuvien 7 ja 8 pohjalta, miksi alhaisen tulotason maissa kuvan 7 piilokustannuksen suuruutta kuvaava palkki on kapea ja kuvassa 8 piilokustannuksen suuruutta kuvaava palkki on leveä suhteessa muiden tulotasojen maihin.

Kuvassa 7 palkin leveys kuvaa piilokustannusten kokonaismäärää (absoluuttinen määrä). (0,5 p.) Kuvan perusteella alhaisen tulotason maissa piilokustannusten absoluuttinen määrä on selvästi pienempi kuin muiden tulotasojen maissa. (1 p.)

Kuvassa 8 palkin leveys kuvaa piilokustannusten osuutta bruttokansantuotteesta (BKT). (0,5 p.) Kuvan 8 perusteella alhaisen tulotason maissa piilokustannusten osuus BKT:sta on selvästi suurempi verrattuna muiden tulotasojen maihin. (1 p.)

Erityisesti terveyteen ja ympäristöön kohdistuvat piilokustannukset ovat alhaisen tulotason maissa absoluuttisesti pienempiä kuin muiden tulotasojen maissa. (1 p.) / Alhaisen tulotason maissa sosiaaliset piilokustannukset ovat absoluuttisesti muiden maiden piilokustannuksia korkeammat. (1 p.)

Vaikka piilokustannusten määrä alhaisen tulotason maissa on selvästi muiden tulotasojen maita pienempi, on piilokustannusten osuus BKT:sta alhaisen tulotason vuoksi hyvin suuri. (1 p.)

Tehtävä 2.1. b) Kuinka monta prosenttia suurempi/pienempi alemman keskitason tulotason maiden asukaskohtainen piilokustannus on verrattuna korkean tulotason maiden asukaskohtaiseen piilokustannukseen?

Korkean tuloluokan asukaskohtainen piilokustannus on 3832 ostovoimapariteetilla (PPP) korjattua dollaria (0,25 p.). Alemman keskitason tuloluokan maiden asukaskohtainen piilokustannus on 848 PPP korjattua dollaria (0,25 p.). Absoluuttisesti asukaskohtaisen piilokustannus on alemman keskitason tuloluokan maissa $3832 - 848 = 2984$ PPP korjattua dollaria (1 p.) pienempi (1 p.).

Prosentteina tämä on $2984 / 3832 * 100 = 77,87\%$ (2,5 p.). Alemman keskitason tuloluokan maiden asukaskohtainen piilokustannus on siis 77,78 % pienempi verrattuna korkean tuloluokan maiden asukaskohtaiseen piilokustannukseen.

Sanasto Tehtävään 2.2 (kysymykset a–d):

barriers = esteet

plant-based protein = kasviproteiini

policy = politiikka

regulations = säädökset

Tehtävä 2.2. a) Mitkä kaksi kuluttajatrendiä vaikuttavat artikkelin mukaan kasviproteiinien kuluttamiseen? Mitä trendit tarkoittavat? Mitkä tekijät selittävät kuluttajien motivaatiota kasviproteiinien kuluttamiseen?

Artikkelissa tunnistetut trendit ovat ”vapauden ruoat” (0.25p) ja ”puhtaat ruoat” (0.25p). Vapauden ruuat -trendillä tarkoitetaan sitä, että kasviproteiineja syödään, koska niitä voidaan syödä ilman samoja ympäristöhuolia tai huolta elintarviketurvallisuudesta ja terveydestä, joita yleensä liittyy eläinperäisten proteiinien kulutukseen (1p). Puhtaat ruuat -trendin mukaan kasviproteiineja syödään, koska ne ovat vapaita 'kemikaaleista', lisäaineista, sisältävät helpottajaisia ainesosaluetteloita ja lisäksi ne on valmistettu käyttämällä perinteisiä menetelmiä rajoitetulla prosessoinnilla. Lisäksi ”puhtaat tuotelaput” eli clean label -ruoat sisältävät ainesosia, jotka ovat yleisesti hyväksytyjä kuluttajien toimesta (1p, riittää maininta kolmesta tekijästä). Kuluttajien motivaatiota kuluttaa kasviproteiineja selittävät huoli terveydestä (0.5p), ympäristöstä (0.5p), kestäväyydestä (0.5p) sekä eläinten hyvinvoinnista (0.5p).

Lisäksi 0.5p oikeakielisyydestä, rakenteesta ja johdonmukaisuudesta.

Tehtävä 2.2. b) Mainitse viisi artikkelissa mainittua estettä lihattoman ruoan kuluttamiselle.

1. Kuluttajat vaikuttavat kokevan lihattomien aterioiden valmistamisen merkittävästi vaikeammaksi.
2. Kuluttajien on vaikea löytää saatavilla olevia vaihtoehtoja lihattomiin aterioihin.
3. Lihankuluttaminen on tapa.
4. Yleinen käsitys siitä, että liha on välttämätön osa "kunnollista ateriaa".
5. Jaettu uskomus siitä, että lihalla on korvaamaton ravintoarvo.
6. Puutteellinen tieto lihankulutukseen liittyvistä negatiivisista terveys- ja ympäristöongelmista.
7. Laajalti jaettu negatiivinen käsitys kasvipohjaisten ruokien mausta.
8. Negatiiviset käsitykset ja huoli korkeista natriumtasoista sekä näiden korvaavien tuotteiden suuresta jalostusasteesta.
9. Uskomukset lihapohjaisen ruokavalion edullisuudesta.
10. Liharuokia sisältävien aterioiden koetaan tuovan paremmin kylläisyyttä.
11. Kuluttajat kohtaavat (tai uskovat kohtaavansa) vastarintaa ystäviltä ja perheenjäseniltä omaksuessaan kasvipohjaisen ruokavalion.
12. Kasvissyöjien ja vegaanien stigmatisointi aiheuttaa vahvaa sosiaalista painetta.

0.9p per mainittu este (max 4.5p) + 0.5p oikeakielisyydestä, rakenteesta ja johdonmukaisuudesta.

Tehtävä 2.2. c) Mitkä politiikkaan ja säädöksiin liittyvät tekijät ovat artikkelin mukaan merkittäviä kasvipohjaisten tuotteiden markkinoiden ja kuluttajatrendin kehitykselle? Kerro myös esimerkki yhden tekijän vaikutuksesta.

Kansallisilla ravitsemussuosituksilla (1p), hallitusten asettamilla ilmastotavoitteilla (1p), tämänhetkisillä poliittisilla rakenteilla (1p) sekä vaihtoehtoisten tuotteiden nimeämiseen liittyvällä sääntelyllä (1p) on rooli kasvipohjaisten markkinoiden ja kuluttajatrendin kehityksessä. Esimerkiksi ravitsemussuosituksilla voidaan vaikuttaa niin, että niissä suosittaisiin kasvipohjaisia ruokavalioita ja pienennettäisiin lihan ja maitotuotteiden roolia / ilmastotavoitteet voivat johtaa karjatalouden kustannusten kohoamiseen tai korkeampiin viljelykasveja koskeviin investointeihin, mikä voi muuttaa tarjonnan tai kysynnän rakenteita, jos esimerkiksi julkiset ruokapalvelut ottavat käyttöön kasvisruokapäiviä tai tarjoavat enemmän lihattomia vaihtoehtoja / tämän hetken poliittiset rakenteet voivat ylläpitää lihan ja maitotuotteiden suosimista esimerkiksi verotuksen kautta / on lihan- ja maidontuottajien edun mukaista, että sanoja, kuten maitoa, lihaa, makkaraa, hampurilaisia jne., käytetään vain eläinperäisiin tuotteisiin, kun taas kasvipohjaisten vaihtoehtojen tuottajien mukaan nämä termit pitäisi sallia tuotepaketeissa, jotta kuluttajille on selvää, minkä tuotteiden vaihtoehtoja ne ovat (0.5p, yksi mainittu vaikutus riittää).

Lisäksi 0.5p oikeakielisyydestä, rakenteesta ja johdonmukaisuudesta.

Tehtävä 2.2. d) Luettele SWOT-analyysin eri osatekijät. Mihin analyysimenetelmää käytetään? Kerro myös yksi artikkelissa mainittu esimerkki jokaisesta osatekijästä.

SWOT-analyysia käytetään yrityksen sisäisten vahvuuksien ja heikkouksien hahmottamiseen sekä vastaamaan niihin mahdollisuuksiin ja uhkiin, joita ulkoinen ympäristö (sisältäen markkinatilanteen ja trendit) aiheuttaa yritykselle (0.5p). Kasvipohjaisten elintarvikkeiden ja kasviproteiinin liiketoiminnan näkökulmasta vahvuus on se, että kuluttajat pitävät kasvipohjaista ruokaa ja kasviproteiineja terveellisinä / "vapaina" / ympäristö- ja ilmastoystävällisinä / ruokavalion kannalta monipuolisena (1p, yksi esimerkki riittää), kun taas kuluttajien tavat, tottumukset ja lihaa koskevat uskomukset ovat heikkouksia. Lisäksi kasvipohjaisia ruokia ja aterioita pidetään hankalammin valmistettavina / vähemmän maukkaina / tietoisuus kasvipohjaisten ruokien myönteisistä vaikutuksista terveyteen ja kestävyYTEEN on edelleen puutteellista (1p, yksi esimerkki riittää). Mahdollisuus puolestaan voi olla se, että kestävyysasteet ruokkivat kuluttajien huolta ja lisäävät kysyntää / poliittiset päätökset (tuki) voivat mahdollistaa kasvipohjaisia investointeja

tulevaisuudessa / kasvava proteiinin kysyntä yhdistettynä globaaleihin kasvipohjaisen ruoan trendiin voi edistää vientiä ja liiketoimintaa / teollisuusmaissa ikääntyvistä väestöistä saattaa löytyä uusia kohderyhmiä, joilla on erityinen proteiinin tarve / ilmastonmuutos (1p, yksi esimerkki riittää). Uhkana tulevaisuudessa voi olla se, ovatko kuluttajat edelleen kiinnostuneita terveellisestä ja puhtaasta ruuasta, mutta toisaalta prosessoinnin tarve ja suuri määrä eri ainesosia monissa tuotteissa maun parantamiseksi, erityisesti lihaa korvaavissa tuotteissa, voi johtaa kuluttajien negatiivisiin käsityksiin ja median vastareaktioon (1p).

Lisäksi 0.5p oikeakielisydestä, rakenteesta ja johdonmukaisuudesta.